

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лавриненко В.М., Логінов М.М. Філософія війни: історико-економічні аспекти. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*, Вип. 3-4, 2015. С. 82–88.
2. Панфілов О.Ю. До проблеми розуміння основного закону війни у сучасній філософії війни. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Філософія. № 4 (31) 2016. С. 36–43.

Юлія БЕРЕЗА,

здобувач вищої освіти факультету
№ 1 Криворізького навчально-
наукового інституту Донецького
державного університету внутрішніх
справ, рядовий поліції

Науковий керівник:

НІКОЛЕНКО Ксенія,

доцент кафедри соціально-
гуманітарних та загальноправових
дисциплін факультету № 1
Криворізького навчально-наукового
інституту Донецького державного
університету внутрішніх справ,
кандидат філософських наук, доцент

ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ КОНЦЕПЦІЇ «ГІБРИДНА ВІЙНА»

Термін «гібридна війна» використовується зараз для позначення різноманітних способів активності ворога, що спрямовані на досягнення швидшого результату (перемоги взагалі, виграшу на певних етапах, ділянках, тощо) у військовому конфлікті. Проте однозначного тлумачення цього терміну наразі не спостерігається бо різні дослідники, в різний спосіб намагаються визначати або описати це складне явище.

В чому ж полягає специфіка гібридних війн? Як правило, це сукупність дій, спрямованих на руйнування внутрішнього ладу країни, де здійснюють військові дії. Велика українська енциклопедія визначає гібридну війну як «(англ. hybrid warfare) – різновид ескалації конфліктів, властивий для 21 ст., що поєднує застосування державних та недержавних, традиційних і нетрадиційних стратегій, ресурсів, засобів, методів підривної діяльності, механізмів кібервійни з метою досягнення певних політичних цілей» [1]. Тобто, підкреслюється «сучасність» терміну, його розуміння та застосування в сучасних умовах – з використанням технологій, засобів, які є актуальною соціальною реальністю. Війна здійснюється вже не тільки на полі бою (ми не говоримо про вже відомі в історії факти партизанського протистояння чи певних підривних дій), реалізується цілеспрямована, системна стратегія, що впливає на життя всього суспільства,

проти котрого розв'язано бойові дії. Тобто конкретні дії можуть бути не пов'язані, безпосередньо, з бойовими діями («мінування» шкіл дитячих садків, лікарень, банківських установ тощо), проте впливають як на бойовий дух, так і на економічну складову суспільства. Наприклад, Імануїл Кант вважав, що війна є природнім станом існування людства (простежуємо тут думку Т. Гоббса), та мирне існування за таких умов просто фізично неможливо, на думку І. Канта вирішити ситуацію є можливим лише за умов застосування легітимного насилля [2, с. 125]. І в сучасних умовах це легітимне насилля набуває незвичайних, або таких, що раніше не застосовувались, форм.

В цілому гібридні війни включають в себе декілька напрямів, вимірів, за якими застосовуються різні ресурси з метою подолати супротивника. Такими напрямками можуть одночасно виступати: військовий, політичний, дипломатичний, економічний, правовий, соціальний, психологічний, ідеологічний, інформаційний. В цілому, такі напрями могли застосовуватись і раніше, проте відразу в такій кількості і одночасно – це стало можливим зробити через сучасні можливості науково-технологічного характеру. Така властивість, вважається, що є притаманною лише війнам ХХІ сторіччя, бо раніше суто технічно це не можна було здійснити.

Гібридні війни не просто покликані вимотати супротивника на різних рівнях, а, в першу чергу, здолати його всіма можливими способами, в максимально короткий термін, з неможливістю його відновлення швидкого відновлення. Системна робота з різними сферами життя суспільства дає змогу ворогу переконувати місцеве населення, «готувати» його до прийняття нових умов існування, негативно впливати на емоційний фон практично кожної особи, впливати на свідомість та думки людей. Звичайно, що для ефективного спротиву має бути сформована система протистояння таким «вкидам» інформації, здійснювати власну постійну роботу з ефективного інформування та протидії такій формі агресії. Головною метою гібридної війни є підтримка внутрішніх протиріч, конфліктів, неузгодженості країною-агресором в країні, де ця агресія застосовується.

Таким чином, дослідження сучасних форм проведення війни є необхідною умовою не тільки в теоретичному дослідженні війни як феномена, але і має застосовуватись для фактичного вивчення задля ефективної боротьби та протистояння. Бо дії ворога треба вивчати, щоб розуміти їх принципи і реалізовувати ефективно протистояння їм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Велика українська енциклопедія. URL: https://vue.gov.ua/%D0%93%D1%96%D0%B1%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%BD%D0%B0_%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0
2. Носач Б.О. Семантико-стилістичне наповнення протилежності «війна - мир»: до розуміння філософії військової справи. *Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія*. 2020. № 1(31). С. 122–127.